

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

معاونت دانشجویی و فرهنگی

مرکز بهداشت و درمان دانشجویان

شپش

شامپو که توسط پزشک تجویز می‌شود می‌توان آن را برطرف کرد.

برای درمان شپش سر، از شامپویی به نام لیندان استفاده می‌شود که ۵ تا ۱۰ دقیقه روی سر می‌ماند و بعد شسته می‌شود و ۷ تا ۱۰ روز پس از مصرف، نیاز به مصرف دوباره دارد.

مصرف این شامپو در کودکان زیر ۶ سال و مادران باردار ممنوع است و برای آن‌ها با تجویز پزشک، باید از شامپوهای جدیدتری استفاده کرد. شامپوی پرمترین که این دارو دارای ترکیبات شیمیایی است که باعث مرگ شپش می‌شود و یا مالاتیون که باعث حل شدن کیسول تخم می‌شود. پس از مصرف شامپو، رفتن افراد به مدرسه و مهدکودک بلا مانع است و نیازی نیست از رفتن فرد به مدرسه و مهدکودک جلوگیری کرد. تکرار مصرف شامپو پس از یک هفته برای از بین بردن تخم‌های چسبیده به مو لازم است در صورت وجود عفونت ثانویه باکتریال باید هر چه سریعتر درمان آنتی بیوتیک را برای حداقل ۱۰ روز شروع کرد. شستن وسایل شخصی (ملحفه و لباس) با آب داغ به مدت ۱۰ دقیقه و در دمای بالا اتو شوند و وسایلی که قابل شستشو نیستند باید سه روز در کیسه نایلون در بسته نگه داشت.

منبع: www.healthline.com

آدرس: ستاد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - ساختمان شماره ۲ - طبقه چهارم - معاونت دانشجویی و فرهنگی - مرکز بهداشت و درمان دانشجویان - کمیته اطلاع رسانی

E-mail: Shc@Sbmu.ac.ir

معطوف داشت که نزدیکی زیاد سر به فرد مورد معاینه، می‌تواند باعث منتقل شدن شپش به سر فرد معاینه کننده شود. رشک از پوسته سر باید تشخیص داده شوند بصورتی که رشک یا نیت به سختی از ساقه مو جدا می‌شوند در حالی که پوسته سر براحتی جدا می‌شوند.

پیشگیری از شپش در خانه

شپش سر بشدت مسری است پیشگیری بصورت اجتناب در گرفتن یا اشتراک در وسایل شخصی است، مثل برس سر، کلیپس سر، شانه و کلاه، وسایل خواب، وسایل حمام و وسایل سلمانی. همچنین شستن مرتب ملحفه و لباس در آب داغ. جارو کردن مبلمان و فرش و روکش‌های مبلمان به مدت هر دو هفته یکبار الزامی است.

پیشگیری از شپش در مدرسه

پیشگیری از شپش در مدرسه مشکل است و باید از تماس سر به سر با سایر بچه‌ها در حین بازی و مشترک بودن کمدلباس، روسری، مقنعه و کلاه با دیگر بچه‌ها اجتناب شود. با وجود این حتی در شرایط خوب بهداشتی هنوز هم شانس انتقال شپش وجود دارد. و در این حال بهترین راه توصیه به درمان علائم شپش با دارویی است که توسط پزشک تجویز شده است.

درمان شپش سر

در صورت وجود علائم شپش باید سریعا ویزیت پزشک و درمان صورت گیرد تا از ابتلا به دیگران جلوگیری شود و نکته دیگر این که همه اعضاء خانواده باید درمان شوند. برای درمان شپش سر نیازی به تراشیدن مو نیست و به راحتی با یک

ترجمه و تنظیم: دکتر معصومه محمودیان

با شنیدن نام شپش ترسی عجیب در وجودمان حس می‌کردیم چون در قدیم تنها راه خلاص شدن از شپش‌ها تراشیدن موها بود و باید از موهای زیبا و

بلندمان دل می‌کنندیم. هر چند امروزه با ورود شامپوهای ضد شپش دیگر تراشیدن موها غیر ضروری شده اما هنوز ابتلا به شپش یکی از بیماری‌های شایع در همه سنین به ویژه در سنین مدرسه است و وقتی یک مورد شپش در کلاس کشف شد تمام دانش‌آموزان همان کلاس و خانواده فرد مبتلا باید بررسی شوند. شپش‌ها حشرات کوچک به رنگ خاکستری یا قهوه‌ای رنگی هستند به اندازه ۱ تا ۳ میلی‌متر که روی پوست سر انسان زندگی می‌کنند و بیشتر بچه‌ها در سنین ۴ تا ۱۱ سال در معرض ابتلا هستند و در دختران بیش از پسران و در سنین شروع مدرسه نیز شایع‌تر است. این حشرات توانایی پرواز یا جهیدن یا نفوذ به درون پوست سر را ندارند ولی شش پای آنها کاملاً برای چسبیدن به موها تکامل یافته است. شپش سر معمولاً به شکل فرد به فرد و با تماس سر افراد سرایت پیدا می‌کند. حدود ۳۰ ثانیه طول می‌کشد که یک شپش از یک سر به سر دیگر انتقال پیدا کند.

انواع شپش

سه نوع مهم شپش وجود دارد: شپش سر، بدن و عانه.

شپش سر روی پوست سر و پشت گوش و ناحیه پس سری دیده می‌شود. شپش بدن که روی درز لباس و تختخواب است ولی قابل حرکت از این مناطق به پوست بدن نیز می‌باشد. و شپش عانه که روی پوست و موی عانه دیده می‌شود.

علائم

شک به بیماری اولین قدم تشخیص شپش سر است. خارش سر بخصوص خارش بدون علت در یک کودک در سنین مدرسه باید از این جهت مورد بررسی قرار گیرد.

معمولاً خارش در ناحیه پشت سر و اطراف گوش‌ها بوده و یا در این نقاط از شدت بیشتری برخوردار است. اولین علائم بالینی در سر، موقعی اتفاق می‌افتد که شپش شروع به حرکت می‌کند که معمولاً از حاشیه دو طرف سر شروع می‌شود و بعد به طرف مرکز سر گسترش می‌یابد.

اما از آنجا که تقریباً همه افراد با اطلاع یافتن از وجود شپش سر در نزدیکیان خود، ناگهان دچار خارش سر می‌شوند! بنابراین طبیعی است که صرفاً وجود خارش کافی نبوده، لازم است که معاینه و بررسی دقیق‌تری انجام شود و افراد خانواده را از این نظر بررسی نماید.

شپش سر اغلب با چسبیدن به قاعده مو خود را از چشمان شما مخفی می‌کند، ضمن آنکه از نور و گرما هم گریزان بوده، غالباً دور از تاج سر قرار می‌گیرد لذا بیشتر مشاهده رشک‌های چسبیده به سر است که شک به بیماری را بر می‌انگیزد.

سایر علائم

• شامل احساس حرکت کردن چیزی روی سر، مو یا بدن

- عفونت و زخمهایی که متعاقب خاراندن ایجاد می‌شود
- بیقراری و کج خلقی
- بد خوابی
- برآمدگیها و برجستگیهای قرمز روی سر، گردن، شانه یا عانه

چگونگی چک کردن مو برای شپش

شپش سر باعث خارش پوست سر می‌شود البته آگزما، دندروف یا شوره سر یا حتی آلرژی به شامپو و سایر محصولات مو می‌تواند خارش پوست سر بدهد. بنابراین مهم است که

بدانیم چگونه از نظر شپش بررسی کنیم بخصوص در بچه‌ها. در ابتدا مو را مرطوب می‌کنیم و با استفاده از یک شانه دندان ریزموها را شانه کرده و شپش‌ها به صورت یک نقطه به آرامی به پایین حرکت می‌کنند به احتمال کم ممکن است بتوان شپش را از سر جدا کرد و با احتمال بیشتر می‌توان رشک‌های چسبیده به موی سر را یافت. به هر حال برای پیدا کردن تخم شپش می‌بایست با حوصله تمام از یک گیجگاه و پشت گوش به طرف مقابل، منطقه به منطقه مو را گشت و بهتر است این کار زیر نور مناسب انجام شده و البته استفاده از یک ذره بین هم می‌تواند کمک کننده باشد. ضمناً این دقت را هم باید